

	Центрально-український державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІСТОРІЇ			
		Статус дисципліни: <i>обов'язковий компонент (цикл фахової підготовки)</i>			
Галузь знань		01 «Освіта / Педагогіка»			
Спеціальність		А4.03 Середня освіта. Історія та громадянська освіта			
Освітня програма		Середня освіта (Історія, Громадянська освіта)			
Рівень вищої освіти		Другий (магістерський)			
Форма навчання		Денна та заочна			
Курс		1-й			
Семестр		1-й			
Обсяг дисципліни		Кредити	4,5	Години	135
		Лекції + Практ. заняття (денна)			4+50
		Лекції + Практ. заняття (заочна)			2+8
		Самостійна робота (денна)			81
		Самостійна робота (заочна)			125
Семестровий контроль		диференційований залік			
Викладач		Грінченко Віктор Григорович, канд. істор. наук, доцент, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії			
Контактна інформація		grvi63@ukr.net			
Кафедра		кафедра історії України та всесвітньої історії			
Факультет		факультет психології та історії			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)		В сучасному світі кількість інформації швидко зростає, а знання швидко старіють. В учня мають залишитись творчі вміння, необхідні йому для самостійної пізнавальної і практичної діяльності, та переконання в тому, що будь-яка діяльність повинна відповідати моральним нормам. Стратегія сучасної освіти полягає в тому, щоб дати можливість усім учням виявити свої таланти і творчий потенціал. Освіта має перетворитися на процес безперервного розвитку особистості. Завдання педагога в сучасній школі – не просто викладати свій предмет, а розвивати особистість його засобами. Для цього вчителю слід постійно свою підвищувати професійну компетентність, вчитися впроваджувати нові освітні технології. Все це зумовлює актуальність і значимість навчальної дисципліни «Сучасні освітні технології у викладанні історії» у фаховій підготовці студента відповідної предметної спеціалізації – майбутнього вчителя історії.			
Мета (Чому це цікаво /потрібно вивчати)		Метою навчальною дисципліни є ознайомлення або ж закріплення знань студентів щодо провідних освітніх технологій, методичних підходів, які використовуються у сучасній вітчизняній практиці викладання історії у школі та оволодіння конкретними практичними навичками роботи з їхніми окремими різновидами.			
Компетентності		Інтегральна компетентність: ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історії, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.			

	Загальні компетентності: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність працювати автономно. ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня. ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії. СК04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки. СК09. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії. СК10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.
Програмні результати (Чому можна навчитися)	<i>У результаті вивчення дисципліни студенти зможуть:</i> ПР01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан, проблеми та результати останніх досліджень. ПР02. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії. ПР03. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів. ПР04. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів. ПР07. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються. ПР09. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах загальної середньої освіти на основі сучасних освітніх технологій.
Зміст дисципліни	Тема 1. Поняття інноваційної освітньої технології. Загальна характеристика традиційного та інноваційного навчання. Тема 2. Інтерактивні технології навчання історії. Тема 3. Навчання історії з використанням технології розвитку критичного мислення. Тема 4. Проєктні технології та їхня реалізація на уроках історії. Тема 5. Ігрові технології навчання історії.

	Тема 6. Практичні заняття – як сучасний методичний підхід до навчання історії. Тема 7. Використання навчальних ресурсів деяких новітніх онлайн-сервісів на уроках історії. Тема 8. Інфографіка та ментальні карти у викладанні історії. Тема 9. Технологія інтегрованого навчання історії. Тема 10. Сучасні підходи до перевірки знань у навчанні історії.
Критерії оцінювання роботи студентів	Оцінювання якості знань здійснюється шляхом поточного і підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання (за шкалою ЄКТС та національною шкалою). При вивченні навчальної дисципліни буде здійснюватись оцінювання виконання студентами завдань усіх практичних занять (максимально можна отримати 100 балів). Поточний контроль – оцінювання виконання завдань, передбачених згідно змісту практичних занять. Засоби поточного контролю – перевірка виконання запланованих завдань в ході колективного обговорення на практичних заняттях, або ж індивідуально викладачем (якщо можливості для колективного обговорення відсутні чи обмежені). Підсумковий контроль (диференційований залік) – комплексне оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни на підставі результатів усіх виконаних завдань практичних занять з відповідною сумою балів (максимум 100 балів).
Політика курсу	Засвоєння матеріалу навчальної дисципліни передбачає обов’язкове виконання студентами передбачених завдань практичних занять. При вивченні курсу студенти повинні дотримуватись академічної доброчесності стосовно різних форм навчальної діяльності, яка базується на засудженні практики списування, плагіату, фальсифікації, обману.
Інформаційне забезпечення	Різноманітні навчальні та методичні матеріали викладача (в електронному варіанті). <u>Основні електронні інформаційні ресурси:</u> На урок. Освітній проект для вчителів. URL: https://naurok.com.ua/ Освіта.UA. Середня освіта. Конспекти та розробки уроків, методичні матеріали для вчителів. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary Інтернет-ресурс LearningApps. Інтерактивні та мультимедійні навчальні блоки. URL: https://learningapps.org/ <u>Колекції інтерактивних вправ з використанням онлайн-сервісу LearningApps, розроблених вчителями історії:</u> Інна Карпюк. URL: https://learningapps.org/user/inna04 Марина Гаврютіна. URL: https://learningapps.org/user/marrinka Оксана Бутенко. URL: https://learningapps.org/user/ksy20 Ольга Скрипченко. URL: https://learningapps.org/user/olgaskrip Тетяна Ярмоленко. URL: https://learningapps.org/user/vchutel1993 <u>Приклади використання інфографіки на уроках історії:</u> «Київська Русь. Правління князів». Іст. України. 7 кл. URL: https://s3.amazonaws.com/easel.ly/all_easels/3522064/1519223535&key=pri «Селянська реформа в Наддніпрянській Україні». Історія України. 9 кл. URL: http://test.teacherjournal.in.ua/index.php/konkursi-na-portali/konkurs-infografika/5368-selianska-reforma-v-naddniprianskii-ukraini «Китай у другій половині XX – на початку XXI ст.». Всесвітня історія. 11 клас. URL: http://test.teacherjournal.in.ua/index.php/shkilni-predmeti/istoriya/2321-ikt-na-urokakh-istorii

Приклади використання ментальних карт на уроках історії:

«Русь-Україна в кінці X – у першій половині XI ст.». Історія України. 7 кл. URL: <https://onedrive.live.com/?authkey=%21AEiuXWlBmIB12I&id=96813C2236BF4498%2165715&cid=96813C2236BF4498>

«Середньовічна культура Західної Європи». Всесвітня історія. 7 кл. URL: <https://onedrive.live.com/?authkey=%21ACo3%2DeDLtiANbZ8&cid=96813C2236BF4498&id=96813C2236BF4498%2165740&parId=96813C2236BF4498%2165718&o=OneUp>

«Культура України в першій полов. XVII ст.». Історія України. 8 кл. URL: <https://onedrive.live.com/?authkey=%21ACo3%2DeDLtiANbZ8&cid=96813C2236BF4498&id=96813C2236BF4498%2165739&parId=96813C2236BF4498%2165718&o=OneUp>

«Паризька мирна конференція 1919 р.». Всесвітня історія. 10 кл. URL: <https://www.mindmeister.com/996107649/18-01-1919?fullscreen=1>

«Діяльність Української Центральної Ради». Історія України. 10 кл. URL: <https://coggle.it/diagram/WhfMRy5OYgABqNG-/t//06d1a0f21faea882cc749d881051d3997f0eb74b98d30a9452f54b9b88821772>

Приклади інтегрованих уроків історії:

«Виникнення українського козацтва. Запорозька Січ». з Урок з історії України та української літератури у 8 кл. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/integr_urok/57682/

«Зародження дисидентського руху в Україні та його особливості. Активізація опозиційного руху в 60–80-х рр. XX ст. Василь Стус. Сходження на Голгофу слави. Життєвий і творчий шлях». Урок з української літератури та історії України в 11 класі. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/integr_urok/33973/

«Утвердження принципів громадянського рівноправ'я». Урок з всесвітньої історії та основ правознавства у 9 кл. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/integr_urok/58583/

«Наполеон і наполеонізм». Урок із зарубіжної літератури та всесвітньої історії в 10 кл. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/integr_urok/49843/

«Католицька церква в добу середньовіччя та її вплив на суспільне життя». Урок з англійської мови та історії в 7 кл. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/integr_urok/45867/

«Українські історичні землі». Урок з іст. України і географії в 9 кл. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/integr_urok/49941/

«Життя та побут українців наприкінці XIX – на початку XX ст.

Іграшка як елемент народного ремесла для дітей і підлітків». Урок з історії України та трудового навчання в 10 кл. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/integr_urok/49429/

«Початок Першої світової війни» (10 кл.). Кейс-урок (Історія + Література + Суспільствознавство + Кіно). URL: <http://ntorgai-zosh.ks.sch.in.ua/Files/downloadcenter/%D1%83%D1%80%D0%BE%D0%BA%20-%D0%BA%D0%B5%D0%B9%1%81.pdf>

«Архітектура сучасного світу» (10 кл.). Кейс-урок (Математика + Архітектура + Історія + Економіка + Географія + Технологія + Фізика + Хімія). URL: http://www.zippo.net.ua/index.php?page_id=106

Приклади різнорівневих завдань для контролю знань з історії:

«Русь-Україна у другій половині XI ст. – першій половині XIII ст.». Історія України, 7 клас. Узагальнююча робота з теми: (два варіанти) URL: <https://naurok.com.ua/uzagalnyuyucha-robota-z-temi-rus-ukra-na-u-drugiy-polovini-xi-st-pershiy-polovini-xiii-st-147056.html>

«Становлення козацтва наприкінці XVI – у першій пол. XVII ст.». Історія України, 8 клас. Тематичне оцінювання. URL: <https://naurok.com.ua/testovi-zavdannya-z-istori-ukra-ni-8-klas-dlya-tematichnogo-ocinyuvannya-za-temoyu-stanovlennya-kozactva-naprikinci-xvi-u-pershiy-polovini-xvii-st-141719.html>

	«Османська імперія. Країни Східної Європи у XVI – у першій пол. XVIII ст)». Всесвітня історія, 8 кл. Узагальнююча контр. робота з теми. URL: https://naurok.com.ua/uzagalnyuyucha-robota-z-temi-osmanska-imperiya-kra-ni-shidno-vropi-u-xvi-pershiy-polovini-xviii-ct-150346.html «Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX століття». Історія України, 9 клас. Тематичне оцінювання. URL: https://naurok.com.ua/tematichne-ocinyuvannya-za-rozdilom-ukra-nski-zemli-u-skladi-rosiysko-imperi-v-drugiy-polovini-hih-stolittya-163290.html «Європа та Америка в добу революцій і національного об'єднання (1815–1870 рр.)». Всесвітня історія, 9 клас. Тематичне оцінювання URL: https://naurok.com.ua/tematichne-ocinyuvannya-iz-vsesvitno-istori-dlya-9-klasu-z-temi-vropa-ta-amerika-v-dobu-revolyuciy-i-nacionalnogo-ob-dnannya-1815-1870-rr-141733.html «Встановлення й утвердження комуністичного тоталітарного режиму в Україні». Історія України, 10 кл. Узагальнююча робота з теми: URL: https://naurok.com.ua/uzagalnyuyucha-robota-z-temi-vstanovlennya-y-utverdzhennya-komunistichnogo-totalitarnogo-rezhimu-v-ukra-ni-143116.html «Країни Центральної та Східної Європи в міжвоєнний період». Всесвіт. історія, 10 кл. Тематична робота. URL: https://naurok.com.ua/tematichna-robota-kra-ni-centralno-ta-shidno-vropi-v-mizhvoenniy-period-153321.html «Розвиток країн Азії, Африки та Латинської Америки». Всесвіт. історія, 11 кл. Контр. роб. з теми. URL: https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-na-temu-rozvitok-kra-n-azi-afriki-ta-latinsko-ameriki-157875.html «Україна в період системної кризи радянського ладу». Історія України, 11 клас. Узагальнююча робота з теми (два варіанти). URL: https://naurok.com.ua/uzagalnyuyucha-robota-z-temi-ukra-na-v-period-sistemno-krizi-radyanskogo-ladu-140065.html
Рекомендована основна література	Баханов К. О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі. Запоріжжя: Просвіта, 2004. 328 с. Мокрогуз О. П. Інноваційні технології на уроках історії. Харків: Видав. група «Основа»: «Тріада+», 2007. 192 с. URL: http://miliza7.ucoz.ru/Technologia/mokroguz_o_p_innovaciini_tehnologii_na_urokah_i.pdf Пометун О. І. Методика розвитку критичного мислення на уроках історії // Історія і суспільств. в школах України: теорія та методика навчання. 2012, №№ 1,2,4. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Pometun_Olena/Metodyka_rozvytku_krytychnoho_myslennia_na_urokakh_istorii.pdf Пометун О. І., Гупан Н. М. Практичні заняття з історії в основній школі: методичний посібн. Київ, 2018. URL: http://undip.org.ua/upload/iblock/93b/18_14_160.pdf Пометун О. І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-мет. посіб. Київ: Видавництво А.С.К., 2004. 192 с. URL: http://pedagogika.ucoz.ua/knygy/Suchasnyj_urok.pdf Пометун О., Фрейман Г. Методика навчання історії в школі. Київ: Генеза, 2006. 328 с. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Pometun_Olena/Metodyka_navchannia_istorii_v_shkoli/ Терно С. О. Теорія розвитку критичного мислення (на прикладі навчання історії): [посібник для вчителя]. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2011. 105 с. URL: http://sites.znu.edu.ua/interactiv.edu.lab/Posibnyky/Terno-CTDTheory.pdf Яковенко Г. Г. Методика навчання історії: навчально-методичний посібн. Харків: Вид-во ХНАДУ, 2017. 324 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Yakovenko_Halyna/Metodyka_navchannia_istorii_navchalno-metodychnyi_posibnyk/